

Rødt Nytt

GRATISAVISA TIL RØDT Nr. 1 2011

B-Postabonnement

Bekken & Strøm:

Streiker for tariffavtale

Returadresse: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Sosial dumping i Oslo kommune:

Liten vilje til å rydde opp hos verstingfirma

Kampen for lokalsjukehusa:

– Foretaksmodellen trugar lokalsjukehusa

STREIK:

"I Rødt skal vi gjøre vårt for at retten til tariffavtale blir noe sjølsagt i framtida." TURID THOMASSEN, LEDER I RØDT

KLIMA OG NÆRING:

"Det er ingen tvil om at norsk økonomi kan klare seg uten oljeproduksjon." ELIN VOLDER RUTLE

Turid Thomassen
turid.thomassen@roedt.no
leder i Rødt

I streik for fellesskapet

LEDER

Kampen for tariffavtale er noe vi leser om i historiebøkene. Det er sånt som fører tankene tilbake til den tida da en måtte stå aleine med lua i handa overfor en mektig arbeidsgiver for å tigge om lønn. Siden november har nitten arbeidere ved arbeidstøybedriften Bekken & Strøm på Gjøvik vært i streik. De står overfor en bedriftsledelse som nekter sine ansatte tariffavtale i 2011. Sånn kan vi ikke ha det.

Det er viktig å merke seg det store engasjementet rundt streiken på Bekken & Strøm. Støttemarkeringa 13. januar viste kraft og solidaritet. Det var en spesiell følelse å være til stede i den store menneskemengden og være en liten del av noe stort. Fagforeningsfanene, 58 stykker, vitner om en sterk fagbevegelse som står samla bak de streikende på Gjøvik.

De ansatte på Rockefeller, Sentrum Scene og John Dee, som tidligere i høst fikk gjennomslag i sin streik for tariffavtale, har donert resten av streikekassa til de streikende på Bekken & Strøm. Transportarbeiderne har planlagt sympatiaksjoner. Handel og kontor samarbeider med fagforeninger i Kina for å stanse leveranser til Bekken & Strøm derfra. I fjor mista Bekken & Strøm en kontrakt med entreprenørselskapet Veidekke verdt 60 millioner kroner fordi bedriften ikke vil inngå tariffavtale. Veidekke fulgte ILO-konvensjon nr. 94 som forlanger at leverandører følger gjeldende tariffavtaler. Dette er eksempler til etterfølgelse. Mange kommuner handler arbeidstøy fra Bekken & Strøm. De bør være seg sitt ansvar bevisst og stanse alle bestillinger til tariffavtalen er undertegnet.

Ordna lønns- og arbeidsforhold og skikkelige avtaler mellom arbeidsgivere og arbeidstakere er en viktig grunnstein i den norske velferdsstaten. Det er viktig å huske at det er arbeidsfolk som har kjempa fram og skapt den norske velferden, ikke bedriftseiere som Sven Georg Strøm. I intervjuet med streikende Karin Løkke i denne utgaven av Rødt Nytt kan du lese om hvordan hun frykter at rettigheter og goder generasjoner av arbeidsfolk har kjempa fram står i fare for å gå tapt. Det skal vi ikke la skje. I Rødt skal vi gjøre vårt for at retten til tariffavtale blir noe sjølsagt i framtida.

Rødt Nytt

Redaktør:
Brage Aronsen
brage@roedt.no

E-post:
roedt@roedt.no

Telefon: 22 98 90 50
Konto: 7874 05 56478

ISSN: 1504-7660 (avis)
1504-7679 (pdf)
Trykkeri: Nr1Trykk

Utgiver: Rødt
Osterhaus' gate 27
0183 Oslo

Mulig å v uførekan

Tror på seier: Faglig ansvarlig i Rødt, Anders Hamre Sveen. Foto: Magne Hagesæter.

UFØREPENSJON

Maren Rismyhr maren-r@online.no

– Denne kampen har vi alle muligheter til å vinne. Regjeringa skulle lagt fram uføresaken for Stortinget før jul. De var så pressa at de måtte utsette hele greia! En stor fordel for alle oss som er imot alle mulige kutt i uførepensjonen.

– Utsettelsen gir tid til å øke trykket enda mer, sier Anders Hamre Sveen, faglig ansvarlig i Rødt.

Uførepensjon skal sikre inntekt til livsopphold for dem som av helsemessige grunner ikke lenger kan stå i jobb. 42 prosent av oss kommer i den situasjonen før fylte 67 år. I 2007 kom den offentlige utredninga *Ny uførestønad og ny*

alderspensjon til uføre. Her var det mange forslag som ville medføre kutt i ytelsene til uføre. I mai 2009 vedtok LO-kongressen at den ikke godtok innføring av levealdersjustering for uføre. Man ønska heller ikke at uføretrygda erstattes med en stønad beskatta som inntekt. Videre vedtok kongressen at det behovsprøvde barnetillegget skulle beholdes.

– Disse vedtaka må vi ta med oss i den videre kampen, mener Hamre Sveen.

Misvisende påstander

Sjøl om Aksjon forsvar dagens uføretrygd siste året har drevet opplysningsarbeid gjennom foredrag og konferanser, tok ikke debatten av i media før notatet fra Arbeidsdepartementet til Samarbeidskomiteen LO/Ap lekket ut i slutten av november.

Sekstimarsdag som familiepolitikk

Familietid: Mange opplever at døgnet har for få timar. Er løysinga sekstimarsdag? Foto: Kongsvinger kommune/CC.

SEKSTIMARSDAG

Maren Rismyhr maren-r@online.no

– Dei tenkte ikkje på at det er arbeidsdagen som er for lang, men starta i feil ende da dei ville stramma inn på barnehagetida. Dei kunne i staden ha foreslått eit forsøk med sekstimarsdag.

Slik kommenterer Magnhild Folkvord eit vedtak frå det kommunale oppvekststyret i Kristiansand. «Maksimal oppholdstid pr. barn settes til 40

timer per uke. Åpningstiden reduseres med 1/2 time morgon og 1/2 time ettermiddag», heiter det i styrets møteprotokollen. Men dei tabba seg skikkeleg ut. Berre ei veke etterpå vart det nytt møte, og vedtaket vart gjort om, tilbake til dagens ordning.

På nyåret kunne vi lesa i Aftenposten at KrF-representanten i familiekomiteen på Stortinget, Øyvind Haabrekke, meiner det trengst «en tidsmessig begrensning» når det gjeld opphaldstida i barnehagen.

– Skulle innstrammingar i opphalds- og opningstid bli innført i ein eller fleire kommunar, treng ein ikkje vera profet for å gjetta at mange

inne mpen

BESTILL FOREDRAG

Kontakt Aksjon forsvar dagens uføretrygd:
aksjon@uforepensjon.no

– Mange følte seg svikta. I notatet fant en igjen så godt som alle forslaga fra utvalget, stikk i strid med LO-kongressens vedtak. Det blei sagt mye rart i debatten som fulgte, blant annet at det ikke skulle bli noen levealdersjustering av uføretrygda. Men det har da heller ingen foreslått! Dette blandes sammen med levealdersjustering av uføres alderspensjon etter 67 år. Det er jo helt opplagt at dem som ikke har helse til å jobbe, heller ikke kan stå lengre i jobb for å kompensere for økt levealder. Derfor er det viktig at de uføres alderspensjon ikke blir utsatt for levealdersjustering, sier Hamre Sveen.

– Det blei også påstått at levealdersjustering av alderspensjonen allerede var vedtatt. Det er ikke sant. Da Stortinget vedtok å innføre midlertidig levealdersjustering for alderspensjonene for uføre i mars i fjor, blei det uttrykkelig sagt at dette ikke

var en endelig avgjørelse, men midlertidig, inntil spørsmålet om ny uføretrygd kunne behandles.

Kan bli politisk streik

– Uførepensjonen er en viktig del av det sikkerhetsnettet de ulike velferdsordningene hittil har utgjort.

– Derfor må vi forsvare det behovsprøvde barnetillegget, som sikrer familier som har hatt lavest inntekt. Vi må kreve at uføre fortsatt skal skatte som pensjonister, at uføre skal ha full opptjening av pensjon fram til 67-års pensjonsalder og at uføre fortsatt skal kunne tjene et fribeløp på 1G ved siden av uføretrygda.

– Skal vi stanse de planlagte kutta, er det nødvendig med mer kunnskap, mange aktivister og flere aksjoner framover. Det kan bli nødvendig med politisk streik denne våren, avslutter han.

kvinne ville bli pressa til deltidsarbeid og dermed også dellønn, seier Folkvord.

Arbeidsdagen må forkortast

Ho ser ikkje opphaldstida i barnehagen som noko stort problem. Så lenge barnehagen har nok og kvalifisert personale, vil ein meir eller mindre lang barnehagedag i dei fleste høve vera det beste alternativet for både ungar og foreldre, meiner ho.

Likevel er det mange som opplever at døgnet har for få timar. Det kan skapa konflikta mellom omsynet til familien og dei krava arbeidslivet stiller. Mange småbarnsforeldre kunne tenkja seg eit romslegare tidsskjema.

– Så lenge arbeidsdagen er så lang som den er, blir det berre meir stress og meir deltidsarbeid av å forkorta barnehagedagen. Med kortare dagleg arbeidstid ville dei aller fleste kunna leggja opp dagen slik at dei fekk meir tid i lag med ungane, og mindre stress for å nå både barnehagen og jobben.

Vellukka forsøk

Som kvinnefrontar og journalist har Magnhild Folkvord lenge vore oppteken av arbeidstida. Saman med arbeidsmedisinar Ebba Wergeland har ho skriva boka Sekstimarsdagen – den neste store velferdsreforma? Ho minner om at LO i lang tid har hatt arbeidstidsforkorting til seks timars dag/30 timars veke som eit mål. Dei arbeidsplassane i privat sektor som har starta forsøk med sekstimarsdag, har gjort dette til ei varig ordning, med Tine på Heimdal som den største. I offentleg sektor, der det har vore forsøk i

HAR VI RÅD TIL SEKSTIMARSDAG?

Økonomar i Statistisk sentralbyrå har på oppdrag frå regjeringa rekna ut følgjane av å redusera arbeidstida med 20 prosent (seks timars dag eller 30 timars veke): 30 timars veke frå 2020 vil fora til at brutto nasjonalprodukt (BNP) i 2050 vil bli om lag 5-10 prosent lågare enn utan arbeidstidsforkorting. Det høyrer med at dei forventar at BNP vil fordoblast frå 2010 til 2050.

bransjar der arbeidstidsforkorting må kosta pengar, fordi det ikkje er meir å henta på effektivisering, har arbeidstakarane vore godt nøgde. Men korkje heimehjelparane i Bergen eller reinhaldarane og trafikkbetjentane i Trondheim fekk halda fram med sekstimarsdag da forsøksperiodane var over.

Statsministeren framheva i nyårstalen sin at vi kan takka norske kvinner, som både er i arbeid og føder barn, for mykje av verdiskapinga her i landet. Men han gløynde å nemna at over 40 prosent av dei jobbar deltid.

– Kan tida no vera inne for fagrørsla til å ta KrF sin omtanke for familien på alvor, og utfordra både dei og andre til å vera med på laget for å få til ei ny arbeidstidsforkorting? undrar Magnhild.

– Svært mange kommunar har enno ikkje prøvd sekstimarsdagen. Det skadar ikkje å gjera nokre fleire forsøk medan ein ventar på at arbeidstidsforkortinga blir sett i verk for alle. Noko å tenkje på framfor kommunevalkampen, undrar ho.

RØDT Norge RUNDT

TRONDHEIM:

Varsler pensjonsstreik

Arne Byrkjeflot, bystyreprerentant for Rødt i Trondheim og leder av Trondheim LO, varsler politisk streik om den nye uførepensjonen.

– Dersom regjeringa foreslår at uføre skal ha mindre i pensjon fordi andre lever lenger, er det i strid med vedtak på LO-kongressen. Da blir det bråk, veldig mye båk, sier Byrkjeflot til NRK Trøndelag.

MOSS:

Skal ikke bruke Ryanair i jobben

Etter at Ryanair valgte Moss lufthavn Rygge som sin norske hovedbase har det irske lavprisselskapet har vært i søkelyset for sosial dumping og brudd på norsk arbeidsmiljølovgivning.

Moss Avis kan melde at kommunen, etter forslag fra Rødt-representant Eirik Tveiten, har bestemt at ansatte ikke lenger skal bruke Ryanair på tjenestereiser.

OSLO:

Raser mot Oslos eldrebyråd

Oslos eldrebyråd Sylvi Listhaug (Frp) hevder at hun ikke var klar over at enkelte bydeler opererer med skjemaer for tidsbruk per tjeneste.

– Listhaug bløffer. Hun er fullt klar over disse skjemaene, og dette er hennes ansvar. Det er rart at hun sier hun ikke var klar over at de bruker tidsskjema når de er en konsekvens av bestiller-utfører-modellen som Listhaugs eget parti har innført i Oslo kommune, sier gruppeleder for Rødt i Oslo bystyre, Bjørnar Moxnes til VG.

NORDLAND:

Vil kutte strømprisene

Elin Volder Rutle, miljøpolitisk talsperson i Rødt, tar til orde for å kutte strømprisene. Hun ønsker et toprissystem for strømleveranser til husholdningene, med rimelig strøm til basisforbruk og dyr strøm til overforbruk.

– Folk må få slippe valget mellom å fryse i sitt eget hjem og å bli flådd økonomisk fordi det er kaldt ute, sier Volder Rutle til NRK Nordland.

Omkamp: Striden om framtidens pensjoner er langt fra over.
Foto: Rødt Nytt.

Vil ha omkamp om hele pensjonsreformen

PENSJON

Maren Rismyhr maren-r@online.no

– Det er ingen tvil om at pensjonsavtalen fagorganisasjonene i offentlig sektor i 2009 slåss fram var en stor seier, slår Gudrun Høverstad fast. Hun er Rødt-medlem, sitter i styret for Forsvar offentlig pensjon og hører til dem som ønsker omkamp om hele pensjonsreformen.

Høverstad er mektig provosert over den siste tidens mediekampanje hvor den offentlige pensjonsordningen framstilles som dårlig. Som pensjonsaktivist og tillitsvalgt i NTL er dette et område hun kjenner godt.

– Sannheten er at over 99 prosent av LOs medlemmer i offentlig sektor kan gå av med AFP ved 62 år, mens bare vel 60 prosent av LOs kvinnelige medlemmer i privat sektor i år kan gjøre det samme. Etter alt medieskrytet rundt den nye private pensjonsordningen er det mange slitne kvinner som kommer til å bli veldig skuffa når de oppdager at de ikke får lov å gå av når de blir 62. De har rett og slett ikke tjent nok.

Offentlig sektor, som klarte å beholde den gamle AFP-ordningen, har en sosial ordening som gir langt bedre livsvarig pensjon, forklarer Høverstad og mener det er direkte usosialt om de som er utslitt skal straffes med lavere pensjon for å gi mer penger til spreke eldre som er i stand til å stå videre i jobb. Hun legger til at offentlig ansatte dessuten har beholdt den såkalte bruttogarantien, som sikrer rett til minimum 66% av sluttlønn etter 30 år.

– Men levealdersjustering er innført for alle. Her skal det spares store penger. Vi lever lenger, men vi veit at det er store forskjeller i levealder knytta til inntekt, yrke og helse. Levealdersjustering fører til elendig pensjon, eller at man må jobbe lenger. En som er 30 år i dag, må jobbe fulltid fram til 70 år og 8 måneders alder for å få samme pensjon som dagens 67-åring. Ikke alle vil klare det. Med levealdersjustering innføres i virkeligheten et dødens klasseskille, sier Høverstad.

– Det er her det trengs omkamp. Og de sosiale prinsippene i offentlig tjenestepensjon skal vi fortsatt forsvare, avslutter hun.

I streik: Ole Kristian Brovold, Karin Løkken og Kaia Johansveen. Foto: Rolf Solheim.

Streiker for framtida

STREIK

Maren Rismyhr maren-r@online.no

– Vi streiker for å ta vare på de godene generasjoner av arbeidsfolk har kjempa fram før oss. Hvis bedriftseiere som Sven Georg Strøm får ture fram uten at noen setter ned foten, blir vi satt hundre år tilbake. Jeg ser at vi kan være i ferd med å miste goder vi har sett på som opplagte. Det må ikke få skje, sier Karin Løkken.

Nitten ansatte hos arbeidstøybedriften Bekken & Strøm AS på Gjøvik har vært i streik siden 27. november. Karin Løkken er en av dem. Utafor bedriften skifter de på å gå streikevakt i kulda, en halv time ute, en halv time i varmebua. Mot seg har de en bedriftsledelse som nekter å inngå tariffavtale. Løkken er ikke i tvil om at streiken er rettferdig, og hun er ikke nådig med bedriftsledelsen.

Tøff arbeidshverdag

– Jeg har unger og barnebarn. Jeg vil slåss for at de ikke skal oppleve et sånt regime som det jeg har opplevd her hos Bekken & Strøm.

– Dette handler om hvordan sjefen behandler de ansatte. Her hos oss skal de ha full kontroll. Det er ikke snakk om å ta de ansatte med på råd. Prøver du å ta opp noe, blir du møtt med at om det ikke er bra nok her, får du finne deg noe annet å gjøre. Det blir satt lite pris på jobben du gjør, og du føler deg overvåket. Slikt kan en bli dårlig av. Jeg vil ikke at mine etterkommere skal ha sånne forhold på sin arbeidsplass. Jeg streiker for framtida.

Bekken & Strøm AS driver med arbeidsklær, fritidsklær og profilering. Løkkens jobb har vært profilering av idrettstøy. Når du ser Rosenborg neste gang, kan du tenke på at er det Karin Løkken som har utarbeida og sydd de forskjellige sponsormerkene på draktene.

– Jeg har likt denne jobben godt. Men det er strenge regler for sponsormerker og slikt. Det er ikke hvem som helst som kan erstatte den jobben jeg gjorde, sier Løkken.

I varmebua: Mirsad Pestalic, Lars-Andre Stavseth og Jostein Kaspersen. Foto: Rolf Solheim.

Støtte som varmer

Om streikebrytere har overtatt jobben hennes, veit hun ikke. Bedriften har anskaffet nye tette persienner som hindrer de streikende å se inn. Vi aner en iskald front i dagens klassekamp, hvor de streikende foretrekker å være ute i kulda. Skikkelig kaldt har det vært siden streiken starta. Om bålpanna utafor Bekken og Strøm gir en liten lunk, varmer det på en helt annen måte når det kommer besøk som går ute sammen med de streikende.

– Klart det er flott når noen tar turen hit. Støtten vi har fått hittil har vært helt fantastisk. Vi setter utrolig pris på det, og jeg kan love at en hver hilsen varmer godt. Når en innimellom kan føle seg litt liten og ensom, er solidaritet og støtte den beste medisinen. Denne konflikten kan bli lang, men den skal vinnes. Da trenger vi støtte framover også, oppfordrer Løkken.

– Men siden vi starta da det var som kaldest i vinter, så kan det bare bli bedre utover. Vi skal holde ut. Vi skal fighte! lover hun.

Beskjeden om at Transportarbeiderforbundet og Handel og Kontor ville ta ut 509 medlemmer i seks spedisjonsfirmaer i sympatistreik fra midten av januar, falt ikke i god jord hos eier og daglig leder Sven Georg Strøm. Ledelsen på Bekken & Strøms mener sympatiaksjonen er ulovlig og viser til bestemmelser i boikottloven. Dermed er sympatistreiken og den planlagte boikott utsatt til det foreligger en dom fra Arbeidsretten.

STØTT STREIKEN!

Streiken på Bekken & Strøm vil bli langvarig og det trengs mye penger for å holde den gående. Gi et bidrag til streikekassa på kontonummer: 2095 48 98246.

– Slå tilbake EUs markedstvang

Markedstvang: EU-politikk gjør seg stadig mer gjeldende i Norge, til tross for at vi ikke er EU-medlem. Illustrasjon: Rødt Nytt.

EU-MOTSTAND

Brage Aronsen brage@roedt.no

EU-motstanden i Norge har aldri vært større. Likevel presses direktivene fra Brussel gjennom i ekspressfart. Nestleder i Rødt, Bjørnar Moxnes, mener det er på tide å rive av seg EU-tvangstrøya og gjøre bruk av veto-retten.

– Til tross for at vi står utafor EU er Norge flinkere enn de fleste EU-landene til å implementere nye direktiver, sier Moxnes.

– Direktivene fra Brussel handler om å sikre markedet stadig friere tøyler. Denne markedstvungen har Norge sagt nei til i to folkeavstemminger.

– Nordmenn har aldri tidligere vært så EU-kritiske som i dag. Det er et klart signal om at folk ikke ønsker en sentralmakt som trer lover ned over huene på dem. Likevel blir nye EU-direktiver innført på løpende bånd.

Postdirektivet: Dårlig, dyrt og distriktsfiendtlig

Postdirektivet vil konkurranseutsette hele det norske postvesenet. Resultatet vil bli dyrere post og dårligere posttjenester. Moxnes er også bekymra for svekkede rettigheter blant postansatte.

– Postansatte kommer til å bli utsatt for mer ubekvem arbeidstid, mer skiftarbeid, mer deltid og mer bruk av korttidskontrakter. Ansatte med tariffavtale og pensjonsordning vil bli erstatta av kontraktører med lønn langt under dagens tariff, uten pensjon, sjukelønn og andre rettigheter, forklarer han.

– Distriktsnorge vil også rammes av direktivet. Posten er i dag en viktig del av infrastrukturen for både folk og næringsliv i hele landet. Enhetsporto sikrer at småbrev koster like mye uansett om de sendes fra Oslo til Hammerfest eller fra Trondheim til Kristiansand. I et langstrakt land som Norge er ikke enhetsporto bare et økonomisk spørsmål, men også et spørsmål om å bevare distriktene.

– Hovedpoenget må være at Posten skal gå med posten, ikke med overskudd.

Vikarbyrådirektivet: Oppskrift på et løsarbeidersamfunn

Målet med vikarbyrådirektivet er å fjerne eksisterende restriksjoner for bemanningselskapene og vikarbyråene. Det kan komme til å skape et nytt løsarbeidersamfunn,

Veto-tilhenger: Bjørnar Moxnes, nestleder i Rødt. Foto: Ingar Haug Steinholt.

mener Moxnes.

– Det er allerede altfor mye bruk av midlertidige ansettelser i norsk arbeidsliv. Midlertidige ansettelser skaper utrygghet og uforutsigbarhet.

– Dersom vikarbyråene blir anerkjent som arbeidsgivere oppstår det et nytt ledd mellom arbeidstaker og oppdragsgiver, som også skal ha betalt. Det sier seg jo sjøl hvem som kommer til å få regninga, sier Moxnes.

– De begrensningene som eksisterer i dagens lover og avtaleverk vil bli borte. Bare ved å bruke veto-retten mot direktivet kan vi sikre fortsatt vern mot midlertidige ansettelser og undergraving av tariffavtalene.

Datalagringsdirektivet: Personvern under angrep

Datalagringsdirektivet pålegger EU-landene å lagre trafikk- og lokaliseringsdata fra alt av telefonsamtaler, e-post og internett i årevis. Direktivet har møtt stor motstand i Norge. Det er det gode grunner til, skal vi tro Moxnes.

– Dette dreier seg om en lovpålagt overvåking av hele befolkninga, sier Moxnes.

– Personvernet er grunnleggende i et demokratisk samfunn. Datalagringsdirektivet er et direkte angrep på personvernet og vil uthule rettssikkerheten i Norge. Folk som aldri har brutt loven vil bli overvåka. Det truer prinsippet om at en er uskyldig inntil det motsatte er bevist.

– Da stortingsflertallet kupp Norge inn i EØS skulle det bare gjelde EUs indre marked, men datalagringsdirektivet er justispolitikk. Hvis datalagringsdirektivet blir norsk lov, er vi et langt stykke på vei mot overvåkingssamfunnet.

Nordmenn ønsker ikke EUs politikk

– Samtlige meningsmålinger de siste åra viser at nordmenn ikke vil ha politikken til EU.

– Det er paradoksalt at en regjering med to nei-partier står for en sånn nikkedokkeholdning overfor EU, særlig når det er så tydelig i konflikt med folkeviljen, sier Moxnes.

Rockestreik: God stemning blant streikevaktene utafor Rockefeller. Foto: Brage Aronsen.

Full seier i rockestreiken

STREIK

Brage Aronsen brage@roedt.no

Etter knappe fem dager i streik vant de ansatte ved konsertstedene Rockefeller, John Dee og Sentrum Scene fram med kravet om tariffavtale. Rødt Nytt tok en prat med streikegeneral og klubbleder Daniel Kvarstein.

Rockefeller og Sentrum Scene eies av Auditorium AS. Sentrum Scene eies av et datterselskap av Auditorium. Scenene er svært viktige i hovedstadens kulturliv og utgjør en lukrativ virksomhet. Driftsinntektene de tre siste årene har ligget mellom 60 og 66 millioner kroner, ifølge Magasinet for fagorganiserte. Daniel Kvarstein mener en slik virksomhet bør ha råd til å betale skikkelig lønn til sine ansatte.

– Bakgrunnen for kravet om tariffavtale var i første omgang et ønske om høyere lønn. Lønna i bedriften har i alle år ligget under tariffatsene i tillegg til å være lavere enn for tilsvarende arbeid på andre serveringssteder. Det var også et ønske om en mer demokratisk arbeidsplass med ordnede partsforhold og forhandlingsrett.

– I tillegg ville vi gå i spissen for å bedre forholdene i en bransje prega av løsarbeidere og unge mennesker med dårlige arbeidsvilkår, sier Kvarstein.

Ikke alle streiker ender med så rask seier. Hva var det dere gjorde riktig?

– Vi var heldige med tanke på at vi jobber i en bedrift som svært mange mennesker har et forhold til. Vi ligger veldig sentralt til i bybildet og det var derfor lett å få kontakt med publikum for å gjøre saken vår kjent. I tillegg hadde vi gode mediekontakter som var våkne og fulgte opp saken sånn at fakta kom på bordet tidlig. Samholdet blant de organiserte var selvfølgelig også essensielt. Det er sammen vi er sterke!

– Jeg vil også framheve de dyktige folka vi har hatt på saken fra forbundet, deres arbeidsinnsats har vært fremragende og uvurderlig. Støtten vi har fått i form av uttalelser, samt alle som har blitt medlemmer av gruppa vår på Facebook har også vært viktig.

Hvor viktig var det at de organiserte ved Ringnes nektet å levere øl så lenge de blei møtt av streikevakter?

– Dette var nok meget viktig, både for moralen til de streikende men også med tanke på de reelle konsekvensene det ville ført til om man gikk tom for øl midt i julerushet. Vi er dypt takknemlige for deres støtte.

Onsdag 15. desember blei tariffavtalen mellom de organiserte i Fellesforbundet og ledelsen ved Rockefeller, John Dee og Sentrum Scene signert. Riksavtalen trådte i kraft på de tre konsertscenene 1. januar.

Glad for dom: Rødt-leider Turid Thomassen mener dommen er riktig, men vil ha flere på tiltalebenken.
Foto: Brage Aronsen.

Stortingspolitikere bedrageridømt

STORTINGSPENSJONENE

Brage Aronsen brage@roedt.no

I september 2008 anmeldte Rødt seks tidligere stortingsrepresentanter for bedrageri etter at det ble kjent at de hadde mottatt urettmessige pensjonsutbetalinger. Nå er to av dem dømt.

– Da vi anmeldte denne saken til Økokrim for to år siden, var det blant annet for å sikre en uavhengig granskning. Hadde dette blitt overlatt til Stortinget sjøl å etterforske ville det neppe blitt noen domfellelse, sier Rødt-leider Turid Thomassen.

– Stortingsrepresentantene har en av de beste pensjonsordningene i Norge. Det skulle bare mangle om ikke en slo ned på de som jukser til seg mer enn de har rett til.

Det er de tidligere stortingsrepresentantene Anders Talleraas (Høyre) og Magnus Stangeland (Sp) som i Oslo tingerett er dømt til henholdsvis 6 måneders og 60 dagers fengsel for grovt uaktsomt bedrageri. Økokrim viste i retten at de to har hevet store summer i pensjon, samtidig som de tjente mer enn regelverket tillot.

I dommen fremgår det at «Retten finner det hevet over rimelig tvil at begge de tiltalte, ved kombinasjon av aktiv søknad og fortielse om egen inntektssituasjon, fremkalte en villfarelse hos pensjonsordningen. Ordningen trakk på denne bakgrunnen den feilaktige slutningen at ingen av dem hadde inntekt som overskred inntektstaket, og at begge dermed hadde rett til pensjon».

– Dommen mot Stangeland og Talleraas er riktig. De har beriket seg på bekostning av fellesskapet. Det er imidlertid synd at sakene mot de to tidligere statsministre Brundtland og Bondevik ikke kommer for retten. Riksrevisjonen har tidligere konkludert med at de seks tidligere stortingsrepresentantene som Rødt anmeldte alle hadde fått utbetalt for mye. Da er det merkelig at bare to av dem blir tiltalt, mener Thomassen.

– Alle andre som mottar ytelser gjennom trygdesystemet og blir tatt for juks eller mislighold blir hardt straffa. Stortingspolitikere slipper unna ved å påstå at de ikke kjente regelverket. Det ville ikke holdt for en alminnelig NAV-bruker.

– At de andre stortingsrepresentantene som har mottatt for mye penger går fri betyr at det er forskjell på Kong Salomo og Jørgen Hattemaker. Dommen mot Talleraas og Stangeland viser at det burde sittet flere på tiltalebenken, avslutter Rødt-lederen.

Kampen fortsetter: Aker sykehus kan fortsatt redde fra nedleggelse. Foto: Rødt Nytt.

Går til rettssak for å få beholde tillitsvalgt

AKER SYKEHUS

Maren Rismyhr maren-r@online.no

– Vi kan ikke finne oss i at ledelsen ved Oslo universitetssykehus HF prøver å kvitte seg med lederen i fagforeninga vår. Derfor går vi nå til rettssak, men det kommer til å koste mye penger. Nå trenger vi all støtte vi kan få.

Det er Ann Karin Osode, nestleder i Fagforbundet på Aker sykehus, som kommer med denne sterke oppfordringa. Hun er fra nyttår fungerende leder i Fagforbundet Aker.

Ledelsen i Oslo universitetssykehus (OUS) påstår at Are Saastad, leder i Fagforbundet Aker, hører til på en avdeling som blei virksomhetsoverdratt til Ahus i Lørenskog fra nyttår. Både Saastad og fagforeninga bestrider dette. Saastad har ikke jobba på avdelinga siden 1997.

Fra 2000 har han vært plassert i klinikkjefens stab på Gaustad, en avdeling som ikke flyttes til Ahus. OUS, ved direktør Siri Hatlen, har nektet å komme Saastad i møte. Som kjent har Saastad stått helt i spissen i kampen for å bevare Aker sykehus, som styret OUS i februar i fjor vedtok å nedlegge.

Går rettens vei for å beholde Saastad

Rett før jul bestemte et stort flertall på et ekstraordinært årsmøte i Fagforbundet Aker å gå til søksmål mot Oslo universitetssykehus for å få beholde Saastad på Aker. Aker sykehus' venner har starta en egen innsamlingskampanje for å dekke utgiftene til rettssaken. Allerede den første uka kom det inn 75 000 kroner.

– Oppstarten var overveldende. Per 15. januar stod 100 000 kroner på kontoen. Jeg vil takke alle så langt, men minne om at en rettssak kan komme til å koste mye mer enn dette beløpet. Vi skal

Sykehusaktivister: Are Saastad og Ann Karin Osode i Fagforbundet Aker. Foto: Egil Hermans.

vise at det ikke skal være lett å kvitte seg med en tillitsvalgt som tør å si fra, sier Osode.

Kampen for Aker sykehus fortsetter

Ann Karin Osode understreker at kampen for å bevare Aker sykehus fortsetter for fullt i 2011.

– De som trodde det var slutt på Aker 1. januar, tok feil. Det er svært mye aktivitet igjen. Det er mangel på sjukehusenger i Oslo-området, og det skal kjempes om hver eneste seng. Aker sykehus er blitt en viktig symbolsak i Oslo. Akers framtid er avgjørende for kampen for lokalsjukehusa over hele landet. Det forplikter, og gir energi. I denne kampen trenger vi Are Saastad her på Aker, avslutter Osode.

KRONERULLING FOR ARE SAASTAD

Rødt oppfordrer både fagforeninger og enkeltpersoner til å sende støtte til konto 0530 04 44190, merket *Støtte til Are Saastad ved Aker sykehus' venner.*

Ønsker satsing på grønne arbeidsplasser

Grønn energi: Rødt ønsker en storstilt satsing på miljøvennlige arbeidsplasser. Foto: Stephen O'Neill.

KLIMA OG NÆRING

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Hvis klimaet hadde vært en bank hadde det vært redda for lenge sida. Norge står i en særstilling med masse offentlige midler som kan brukes på omstilling fra forurensende olje til grønne arbeidsplasser. Samtidig er det viktig å huske at dette ikke først og fremst vil være utgifter. Ny industri og arbeidsplasser vil også gi inntekter til statskassa, sier Elin Volder Rutle, miljøpolitisk talsperson i Rødt.

Volder Rutle mener tida er overmoden for en storsatsing på grønne arbeidsplasser og understreker viktigheten av å ha fagbevegelsen med på laget.

– Deler av fagbevegelsen, som for eksempel Fagforbundet er offensive og bidrar til at gode prosjekter blir gjennomført i praksis. Andre deler er mer defensive og forsvarer i større grad dagens situasjon framfor å se på hvilke muligheter framtidens arbeidsplasser kan gi. Jeg synes nok også at LOs klimastrategiske plan på noen felt kunne ha vært mer offensiv i å stake ut en ny retning til det beste for klimaet, og for vanlige arbeidsfolk.

Må trappe ned oljeproduksjonen

Kan norsk økonomi klare seg uten olje?

– Det er ingen tvil om at norsk økonomi kan klare seg uten oljeproduksjon. SSB kom i høst med en rapport som viser at det ikke vil være noe stort problem med nedtrapping av olje- og gassutvinning, fordi vi allerede i stor grad lever av andre ting enn olje. Når det er sagt kan vi ikke skru igjen kranene i morra og forvente at det skal skje uten konsekvenser.

– Rødt ønsker en kontrollert nedtrapping av norsk oljeavhengighet, først og fremst ved å ikke åpne nye felt for prøveboring og utvinning. Samtidig må kloke huer og flinke hender gradvis gå over til andre sektorer, for eksempel ENØK og fornybar energi.

Klimaforkjemper: Elin Volder Rutle er miljøpolitisk talsperson i Rødt. Foto: Ingar Haug Steinholt.

Det snakkes mye om behovet for satsing på grønn energiskapning, men finnes det andre sektorer der det går an å skape miljøvennlige jobber?

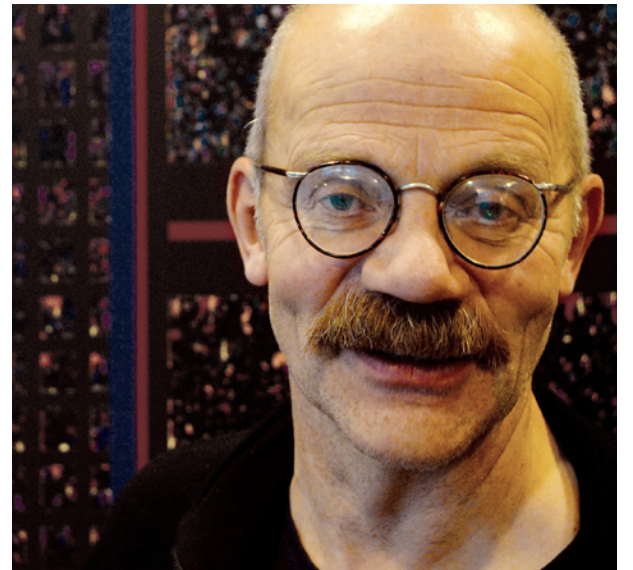
– Hovedårsaken til at grønn energiskapning ofte er i fokus er at vi må erstatte den fossile energien med noe annet. Noe utbygging av ny energi er nødvendig, men vi kan for eksempel effektivisere dagens energiproduksjon bare ved å ruste opp eksisterende vannkraftverk, bytte ut turbiner og slikt. Det er lønnsomt, og krever ikke nye naturinngrep.

Fossilfri framtid

– Hvis vi ser bredt på hva som kan være miljøvennlige jobber kan det sjølsagt også være flere hender til helsesektoren, til utdanning og andre offentlige tjenester. Vi bør ikke bare se på de stedene det er stor profitt å hente, men på hva slags samfunn vi ønsker oss, sier Volder Rutle.

– Høsten 2009 laget Rødt rapporten *Fossilfri Framtid*. Her viste vi hvordan det å kutte 40% i norske utslipp innen 2020 kan medføre minst like mange nye arbeidsplasser som de som vil forsvinne med en nedtrapping av oljeavhengigheten. Vårt mål er et bedre samfunn for alle, og da kan ikke miljøet settes opp mot arbeidsplasser, da må vi finne løsninger som tar vare på folk, arbeidsplasser og miljøet. Løsningene finnes, men regjeringa viser ingen vilje til å ta dem i bruk.

– Vi jobber nå med en oppdatert rapport der vi blant annet ser på fiskeri, bioenergi, solenergi og kraftkrevende industri. Vi er ikke bare opptatt av at vi skal lage nye arbeidsplasser, vi ser også på hvor det kan være mulig å bevare eksisterende industri, men med omfattende kutt i klimautslipp.

Oljemotstander: Kommunestyrerepresentant Christoffer Ellingsen. Foto: Brage Aronsen.

Olja truer arbeidsplassene i nord

OLJEVIRKSOMHET

Brage Aronsen brage@roedt.no

– Vi må slå høl på myten om at «det som er bra for Statoil, er bra for folket», mener Christoffer Ellingsen.

Ellingsen er kommunestyrerepresentant for Rødt på Sortland og en av drivkreftene bak Folkeaksjonen Oljefritt Lofoten, Vesterålen og Senja. Han mener oljevirkosomhet i nord kan føre til færre arbeidsplasser, ikke fler.

– Lofoten, Vesterålen og Senjaområdet har en av Europas smaleste kontinentalsokler. Under det rike skreifisket kan enmannsbåtene gå ut to ganger daglig for å fylle lasterommet. Det er på nøyaktig det samme området som oljenæringa ser sine muligheter, sier Ellingsen.

– Det har vært drevet leiting etter olje i nord gjennom seismikkskyting. Sjøl på den tida av året det er minst fiske, har fiskerne fått betalt for å holde seg hjemme, tradisjonelle fiskefelt er stengt for å slippe til seismikkskip og fiskere har fått betalt for tapt fangst. Landindustrien har følgelig også registret omsettingstap. Allerede i dag tappes området for ungdom med maritim kompetanse som kjøpes opp av oljenæringa.

– Med de enorme økonomiske ressursene som oljenæringa rår over, kan en kalle den en gjøkunge som sparker ut ei næring som gir arbeidsplasser basert på fornybare verdier og høyverdig mat. Flere rapporter advarer mot at eventuelle oljearbeidsplasser kan komme i konkurranse med, ikke i tillegg til, dagens sysselsetting.

– Det er en utbredt oppfatning, også blant forskere, at det miljø- og naturbaserte reiselivet som er stort og voksende i dette området vil være trua av oljevirkosomhet. Mye av dette er basert nettopp på de naturgitte forholda, at det drives aktiv næringsvirkosomhet og er sterke kulturtradisjoner knytta til området. Også landets største oppdrettsområde for laks vil være trua av oljevirkosomhet, sier Ellingsen.

– Det er vanskelig å finne løsninger på sentraliseringspresset og nedlegging av arbeidsplasser. Dette området er likevel den delen av landet som er rikest fra naturens side med tanke på å skape arbeid og bosetting. Det er mye mer å hente på fiskeri og foredling, på reiseliv og oppdrett. Ellers er det ikke vanskeligere å etablere arbeidsplasser i ikke-naturbaserte næringer her enn i landet for øvrig.

Sjukehusaktivist: Gunnvald Lindset har lita tiltru til regjeringas løfter om å bevare lokalsjukehusa.
Foto: Rødt Nytt.

Regjeringas sjukehusløfter ingenting verd

SJUKEHUS

Magne Hagesæter magne@roedt.no

I desember endra regjeringa instruksen til helseforetaka med ei formulering om fredning av lokalsjukehus. Gunnvald Lindset, leiar for Folkeaksjonen for sjukehuset i Mosjøen og kommunestyrerepresentant for Raudt i Vefsn, meiner dette betyr lite i praksis.

– For nokre år sidan mista sjukehuset den akuttkirurgiske avdelinga. No heng trugsmålet over oss om at fødestova kan bli borte. Nedleggingsvedtaka i Lærdal og Nordfjordeid syner at formuleringa i Soria Moria som seier at «ingen lokalsjukehus skal legges ned» ikkje er verd nokon ting, sier Lindset.

Lindset var sjølv sentral i mobiliseringa til demonstrasjonen utanfor Stortinget 6. desember, der over 1000 menneske frå ulike delar av landet krevde vern av alle lokalsjukehus.

– Markeringa var med på å utløyse det omfattande sjukehusopprøret vi såg før jul. Foretaksmodellen har i manges auge no spelt fallitt. Berre toppen i Arbeiderpartiet forsvarar den i dag. Så på dette området er Folkebevegelsen i ferd med å lukkast. No blir det svært viktig å diskutere korleis ein alternativ modell skal sjå ut, seier han.

– No har det vore ein høyringsrunde på nasjonal helseplan, ny folkehelselov og lov for helsesektoren i kommunane. Sjukehusaksjonar og kommunar har laga høyringsuttalelser. Eit sentralt krav er innhaldet i lokalsjukehusa. Ein kan ikkje snakke om lokalsjukehus som lokalmedisinsk senter uten sengeplassar. Det blir heilt bak mål, seier Lindset.

– Det er viktig å krevje økonomiske overføringar og øyremerka midlar, men ikkje minst nok tid for kommunane til å bygge opp lokale tilbod, seier han, før han kjem til det viktigaste:

– Hovudkravet vårt, som òg kom til uttrykk under markeringa i desember, er at alle omstillingsplanar må stogkast inntil nasjonal helseplan har blitt behandla på Stortinget. Risikoen for å miste fødestova har skapt eit overveldande engasjement i nærmiljøet, skal vi tru Lindset.

– Tidlig i desember vart det satt i gang ein aksjon av to damer her i byen. Dei laga ein mannekalender med tittelen «Menn for føden» med klart fokus på fødetilbodet og selde desse til inntekt for nytt medisinsk utstyr på fødestova. Ein oppfinnsam og artig aksjon, ler Lindset.

– Det er ein lang tradisjon for at innbyggjarane samlar inn pengar til utstyr, det illustrerer det sterke eigarforholdet folk har til sjukehusa sine, forklarar Lindset, som lovar at dersom helsedepartementet innstiller på nedlegging av fødetilbodet, vil det verte ei kraftig mobilisering.

Kvifor vert lokalsjukehusa lagt ned?

Nedleggingstruga: Foretaksmodellen har lagt voldsomt økonomisk press på lokalsjukehusa. Foto: Bob Prosser/CC.

SJUKEHUS

Magne Hagesæter magne@roedt.no

Trass i regjeringas løfte om å ikkje legge ned lokalsjukehus står folk over heile landet i fare for å miste lokale tilbod. Rødt Nytt har snakka med gynekolog og overlege ved Sandnessjøen sjukehus, Margit Steinholt, som ser ein viktig samanheng mellom presset på sjukehusa og innføringa av regionale foretak i 2001.

Hausten i fjor var prega av svære demonstrasjonar fleire stader i landet mot forringing av dei lokale sjukehusstilboda, med påfølgande mediestorm. Men kva kjem det av at så mange lokalsjukehus er nedleggingstruga når alle ser ut til å ville beholde dei?

– Eg har jobba i helsevesenet i 30 år, og nedleggingstrugsmålet har alltid vore der. Men presset har auka sterkt etter sjukehusreformen i 2001 og oppretting av regionale helseforetak, altså ein AS-modell, seier overlegen. Ho viser til eit økonomistyringssystem der sjukehusa fører rekneskap i samsvar med bestemningar i rekneskapslova, i praksis den same forma som nyttast av aksjeselskap i privat sektor.

Krav om å gå i pluss

Korleis fungerer økonomistyringa av sjukehusa i dag?

– Helseministeren legg inn ei bestilling til helseforetaka om at dei skal gå i økonomisk balanse. Gjer det ikkje det kan dei heller ikkje investere i nytt utstyr eller nye bygg.

– Til dømes i Helse Nord har ein investeringsplanar, men kravet om å gå i pluss førar til at planane ikkje kan gjennomførast. Investeringsplanane er no bundne fram til 2018. I mellomtida kjem ingen andre investeringar inn i planane. Det er eit voldsomt etterslep på renovering i norske sjukehus. Det er ikkje berre dei små sjukehusa som vert råka, Ullevål sjukehus er kanskje eit av dei verste tilfella, seier overlegen.

Modellen som Steinholt viser til har fått store konsekvensar til dømes i Molde. Der har ikkje

Overlege: Margit Steinholt. Foto: Rødt Nytt.

foretaket god nok økonomi til å finansiere deira halvpart av kostnadane. Hadde dei hatt det ville staten stilt med lånemidlar for inntil 50 prosent av investeringane som krevst. På grunn av dette vil ikkje moldensarane kunne starte bygginga av det etterlengta sjukehuset før etter 2018, seks år etter det som vart lova av regjeringa. Steinholt peiker på det sentrale problemet:

– Rekneskapa skil ikkje mellom drift og investering. Om ein har økonomisk krevande drift, for eksempel vanskar å opprettholde beredskapen, førar det i neste omgang til at rekneskapa ikkje går i balanse og at ein ikkje har nok pengar til nødvendige bygningsmessige investeringar.

– Men det er ikkje berre foretaksmodellen i seg sjølv som avgjer dette. Det er den politiske dagsorden bak som styrer utviklinga, legg ho til.

Demokratisk underskot

– Dei såkalla politikarane som sit i foretaka vert ikkje valgt, men vert plukka ut som privatpersonar. Før 2001, når sjukehusa låg under fylkeskommunen, kunne ein gå på politikarane. Men AS-formen i foretaksmodellen vart bevisst valgt som verktøy for å sentralisere og kutte. Dei har undervurdert kor viktig lokalsjukehusa var for folk, seier ho og viser til protestane over heile landet mot regjeringas sjukehuspolitikk.

– Regjeringa trudde dette skulle vere virkemiddelet som trongs, men dei har tatt sigeren på forskot.

Bestill Rødts hefte: Sykehus er ikke butikk på www.roedt.no.

Bystyrerepresentant: Erling Folkvord.
Foto: Kenneth Sortland Myklebust/kolonihaven.no.

Oslo kommune lukker øynene for sosial dumping

Norges største arbeidsgiver: Byrådet i Oslo er dårlig på å bekjempe sosial dumping. Foto: Trym Asserson/CC.

SOSIAL DUMPING

Brage Aronsen brage@roedt.no

Erling Folkvord arbeider med en ny bok om erfaringer fra bystyrearbeidet. En av historiene i boka handler om hvordan arbeidsformidlingsbyrået Asor gjennom mange år har fått politisk hjelp til å utnytte filippinske helsearbeidere.

Asor er et arbeidsformidlingsbyrå drevet av ekteparet Rizalina og Hallvard Jenssen. Etter at Stortinget i 2000 åpna for privat arbeidsformidling har ekteparet Jenssen drevet import av filippinske helsearbeidere til Norge. Flere sykehjem og bydeler i Oslo leier folk fra Asor, til tross for at firmaet gang på gang har havna i ulike kontrollorganers søkelys.

– Dette er en omfattende sak med mange sider, men det er viktig å ha klart for seg at regninga betales av de filippinske helsearbeiderne som har blitt lurt og utnyttet av Rizalina Jenssen og hennes politiske allierte, sier Erling Folkvord til Rødt Nytt.

Livsfarlig eksamensjuks

Et av forholda rundt Asor dreier seg om en eksamen i medikamentregning i 2002. Fordi konsekvensene av feilberegning av medisiner i verste fall kan være dødelig, må en ha alle svar helt rett for å bestå på eksamen. Dette løste Asor ved å innlede et samarbeid med en lektor ved Høgskolen i Vestfold. Høgskolen arrangerte kurs og eksamen for Asors sjukepleiere.

– Flere deltakere på dette kurset beskriver juks på medikamentregningseksamen. De fikk tilgang til svarene på forhånd og fikk hjelp under sjølve eksamen, sier Folkvord.

– Asor-studentene hadde en strykprosent under 10, mens det vanlige blant norske sjukepleiere er rundt 40. Ifølge en saksbehandler i Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAFH) var jukset knyttet til eksamen i medikamentregning ved Høgskolen i Vestfold noe «alle» visste, men ingen turte å snakke høyt om, forteller han videre.

Saksbehandler lurte Kommunerevisjonen

Filippinernes varsling om eksamensjukset førte til at Kommunerevisjonen i 2005 ba om en redegjørelse fra Oslos eldrebyråd. Saken ble imidlertid avslutta da en av eldrebyrådets medarbeidere forsikra Kommunerevisjonen om at kommunen ikke lenger brukte Asor.

– Det var rein bløff. Utbetalingene til Asor fortsatte som normalt. I de kommende åra blei Asor den nest største private leverandøren av heimetjenester til kommunen, sier Folkvord.

– Allerede den gang burde kommunen kutta ut samarbeidet med Asor. Hvorfor eldrebyrådets medarbeider i stedet valgte å lure Kommunerevisjonen til å tro at Asor var skjøvet ut i kulda kan en jo bare spekulere i.

Forfalska dokumentasjon

Det skulle vise seg at det ikke bare var medikamentregningseksamen Asor juksa med. I 2004 avdekket SAFH at filippinere som ikke kunne norsk hadde kursbevis i nasjonale fag, der undervisninga foregikk på norsk.

– SAFH oppdaga også tilfeller der dokumentasjon på gjennomført praksis med rettledning var blitt forfalska og signert av Rizalina Jenssen. Men heller ikke dette fikk konsekvenser for kommunens forretninger med Asor.

I 2008 satt Dagsavisen et kritisk søkelys på forhold knyttet til Asor. Både økonomisk juks i firmaet og eksamensjukset blei omtalt. Rødt hadde for lengst foreslått at Kommunerevisjonen skulle granske saken, men byrådet spilte kommunens eget kontrollorgan ut på sidelinja og engasjerte det private konsulentfirmaet Price Waterhouse Coopers (PwC).

Byråd Listhaug til unnsetting

I mai 2009 kunngjorde byråd Sylvi Listhaug (FrP) at «granskningsrapporten fra Price Waterhouse Coopers ikke avdekker at det forekommer sosial dumping i Asor». Men rapporten avdekket grov underbetaling og flere andre forhold som kjennetegner sosial dumping.

Listhaugs påstand stemmer ikke med virkeligheten. PwC avdekket blant annet at filippinere som jobba som hjelpepleiere i Asor fikk 1733 kroner i måneden under tariff.

– Listhaugs påstand stemmer ikke med virkeligheten. PwC avdekket blant annet at filippinere som jobba som hjelpepleiere i Asor fikk 1733 kroner i måneden under tariff.

– Noe av det grovste som kommer fram i rapporten er likevel det at Rizalina Jenssen tok hensyn til den enkelte ansattes ansiennitet når hun fakturerte kommunen, men ikke når hun betalte ut lønn. Alle ansatte fikk utbetalt minstelønn, uavhengig av ansiennitet.

– PwC noterte også at flere av Asors tidligere ansatte var redde for å snakke med dem, forteller

Folkvord.

I rapporten skriver PwC: «Flere av dem har angitt frykt som begrunnelse for dette, men har ikke ønsket å si noe om hva denne frykten innebærer. (...) Det at flere ikke har ønsket å la seg intervju av PwC, kan ha medført at det er relevant informasjon som ikke har fremkommet».

Fakturerte kommunen for gratisarbeid

Etter at PwC-rapporten ble kjent tok mange filippinske sjukepleiere kontakt med bystyregruppa til Rødt i Oslo. De hadde lenge følt frustrasjon over behandlinga de fikk hos Asor. Men verken SAFH, politiet, byrådet eller PwC kunne hjelpe. Rødts bystyregruppe utarbeida en rapport som førte til at Kommunerevisjonen endelig starta granskning av kommunens bruk av helsearbeidere fra Asor.

– Kommunerevisjonen påviste at PwC tok feil da de hevdet at Asor ikke fakturerte kommunen for arbeid utført i hospiteringsperioden. Da de kontrollerte en liten del av fakturaene fra Asor kunne de slå fast at 660 av de fakturerte timene var utført av filippinere som ikke fikk lønn i det hele tatt, sier Folkvord.

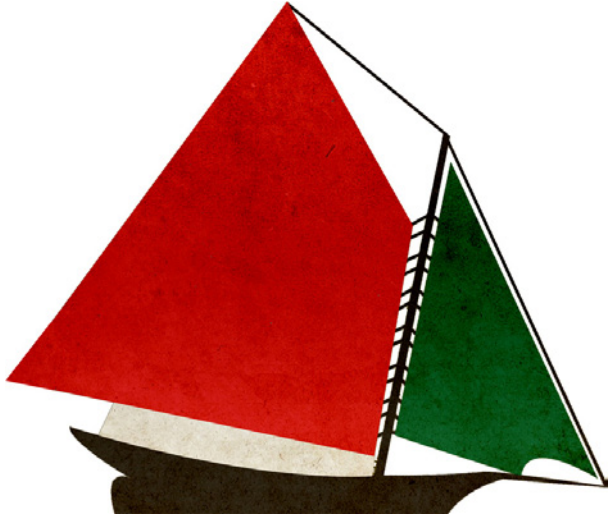
Krever opprydding

Asor er stadig en av de største leverandørene til Oslo kommune. De er inne i de fleste bydelene. Sjøl om useriøse forhold avdekkes gang på gang, velger høyresida i bystyret å dekke over problemene for å sikre fortsatt tilgang til billig arbeidskraft i hovedstadens helsesektor.

– Poenget med å ha et autorisasjonskontor for helsepersonell må nettopp være å fange opp de useriøse aktørene og sikre skikkelige forhold i helsesektoren. SAFH har bidratt til opprullinga rundt Asor, men kunne gjort mye mer. Også helsedirektør Bjørn-Inge Larsen innrømmer at det har vært alvorlige mangler hos SAFH og at kontoret har hatt for dårlige ressurser.

– To eldrebyråder fra FrP, Margaret Eckbo og Sylvi Listhaug, har fortsatt å bruke Asor, til tross for alle avsløringene. Bystyret skal snart behandle rapporten fra Kommunerevisjonen. Da vil det vise seg om Venstre og KrF fortsatt syns det er viktigere å beskytte FrPs byråder enn å stanse underbetaling og sosial dumping. Rødt vil prøve å få til ei offentlig høring om hva som er grunnen til at Asor ikke har blitt stansa for lenge sia.

– Utenlandske helsearbeidere skal ha samme arbeidsvilkår som norske. Hvis Oslo kommune skal bruke innleid arbeidskraft, må kravet være at alle innleide får tariff lønn og at Oslo ikke bruker firmaer uten tariffavtale, avslutter Folkvord.

Freedom flotilla: Ildsjeler arbeidar for å sende en norsk båt til Gaza.

Ship to Gaza treng pengar

SOLIDARITET

Magne Hagesæter magne@roedt.no

Ship to Gaza Norway arbeidar no intensivt for samle inn nok pengar til at ein norsk båt kan verte med neste internasjonale fredsflåte til Gaza.

– Det vi no treng er økonomisk støtte, seier Espen Goffeng, medlem av styringsgruppa for organisasjonen.

Goffeng, som sjølv var ombord skipet Mavi Marmara under den første fredsflåta, har nylig utgitt boka Dødelig farvann, om Israels blodige bording av skipet 31. mai i fjor. I tillegg har han vore initiativtakaren til å sende eigen norsk båt med neste fredsflåte. Organisasjonen Ship to Gaza Norway vart formelt stifta i september og ei styringsgruppe, samt sju lokale arbeidsgrupper, har sidan dette jobba med å skaffe passasjerar, varer og pengar.

Korleis ligg de an med arbeidet med å få sendt ein norsk båt?

– Det meste er på plass, så vi reknar med å reise rundt månadsskifte mars/april. I tillegg blir det ei ny flåte til sommaren, seier Goffeng. Han legg ikkje sjul på at det no er pengar det står på.

– Vi har nok passasjerar og varer, det er pengar vi treng. Difor legg vi no inn ein skikkelig innsamlingsinnsjutt seier han.

Kor mykje pengar vil de trenge for å få dette til?

– Det kjem heilt an på kva type båt det blir, men vi reknar med at vi må skaffe halvannen million for å få det til.

Kor stor blir neste flåte?

– Det er usikkert, men det ser i alle fall ut til at det blir fleire båtar enn sist. Det vi veit er at Mavi Marmara, med plass til 650 menneske, også blir med i denne flåta. Malaysia stiller med båt av samme type, og så blir det ein del lastefartøy. I tillegg veit vi at det blir planlagt båtar frå USA, Irland, Spania, Frankrike, Tyskland, Sverige, Benelux-landa, Kanada, Skottland, England og ei rekke asiatiske land.

– Vi oppfordrar både enkeltpersonar, organisasjonar og fagforeiningar til å teikne medlemskap. For enkeltpersonar kostar det minst 100 kroner og for organisasjonar minst 1000. I tillegg kan ein no støtte aksjonen ved å kjøpe sjømil til Gaza. Det kostar 1000 kroner for ei heil mil, men ein kan og kjøpe ei halv eller kvart, avsluttar Goffeng.

Kjøp sjømil for Gaza ved å overføre pengar til kontonummer 1503.18.33598.

Les meir på www.shiptogaza.no

Nytt og rødt: Det nye antikapitalistiske partiet har vært sentrale i kampen mot pensjonsreformen. Foto: Moacir P. de Sá Pereira.

Fransk pensjonsopprør

FRANKRIKE

Magne Hagesæter magne@roedt.no

Det siste halvåret har Frankrike vore prega av streik og protestar mot regjeringas pensjonsreform. Under Globaliseringskonferansen i desember møtte Rødt Nytt den franske fagforeiningsaktivisten Galia Trépère, som var sentral under protestane og som sit i sentralleiinga i det nye antikapitalistiske partiet i Frankrike (NPA).

– I heile verda gjer regjeringar og stater pengar til bankane. I Frankrike har det medført at den statlege gjelda vart dobla. Men folket ville ikkje betale for krisa som dei rike hadde skapt, difor tok dei til gatene, seier Trépère, ungdomsskulelærarinna med 30 års fartstid i fagleg og politisk arbeid i Frankrike.

Upopulær pensjonsreform

Haustens store politiske strid i Frankrike har vore president Nicolas Sarkozys pensjonsreform. Reformen er djupt kontroversiell og har gjort Sarkozy til den mest upopulære presidenten på over femti år.

Kva går den nye pensjonsreforma ut på?

– Tidlegste pensjonsalder vart heva frå 60 til 62 år, medan alder for å få full pensjon vart heva frå 65 til 67. Dette er eit stort tilbakelegg for oss, i og med at pensjonsalderen i 1981 vart senka frå 65 til 60, seier Trépère.

– Vi har no fire millionar arbeidslause i Frankrike. I tillegg er det umogleg å få seg jobb i 50-årsalderen, og med denne reforma må dei arbeidslause vente i fleire år før dei får pensjon. Kva skal dei gjere i mellomtida, spør ho.

Korrupsjon skaper sinne

– For to år sidan var folk i større grad villige til å ofre noko for at økonomien skulle betre seg. Men så kom ei rekke skandalar der sosialminister Eric Woerth og hovudaksjonær i kosmetikkigiganten L'Oréal, Liliane Bettencourt, var involvert. Sosialministeren var pådrivar og ansvarleg

Pensjonsaktivist: Galia Trépère fra Det nye antikapitalistiske partiet. Foto: Magne Hagesæter.

for pensjonsreforma, han var òg kasserar i det konservative partiet UMP som skal ha motteke ulovleg støtte frå Bettencourt under førre valkamp. Det gjorde sitt til at raseriet mot regjeringa vart større, seier Trépère.

– I tillegg kunne ein rapport frå riksrevisjonen i Frankrike fortelje at 172 milliardar euro forsvinn i skattesnyting kvart år. At store bedrifter og landets rikaste lurar seg unna skatteplikta er eit veldig stort problem i Frankrike, seier ho.

Mange sektorar i streik

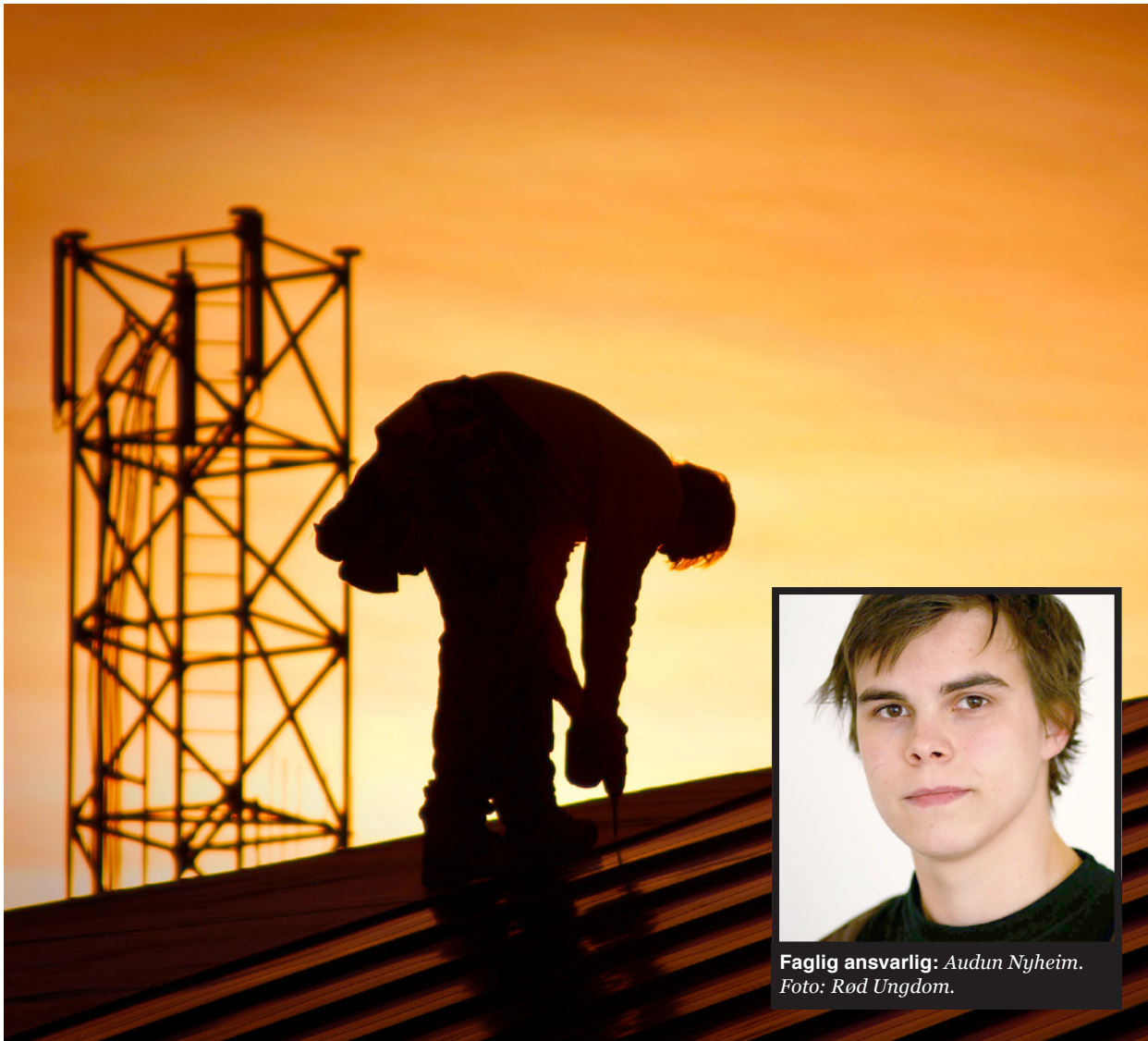
– Streikerørsla mot pensjonsreforma har vore fleksibel. Det gjorde at vi kunne stogge og starte streiken igjen når vi ville. På eit tidspunkt hadde vi mellom 2 og 3 millionar i gatene, seier ho stolt.

– Fleire og fleire sektorar vart involvert. Det starta først med bilindustrien, deretter leverandørar av bildelar, så vart det utvida til bensinraffineria, jernbana, og havnene. Vi hadde ein massiv demonstrasjon i juni, og då trudde mange at protestane ville vere over. Men når vi så klarte å mobilisere til stordemonstrasjon den 7. september, midt under skulestarten, vart alle sjokkerte. Det var over ei kvar forventning, seier ho.

– 12. oktober var streiken på sitt sterkaste og vi kunne fått eit vendepunkt, men då var det forskjellige syn blant arbeidarane og fagforeiningene som splitta oss. Arbeidarane ville forkaste heile reforma, medan den største fagforeininga (CGT) ville godta delar av den.

Er kampen over no?

– Nei, protestørsla vil halde fram med andre kampar, både offensive og defansive. Krisa er der framleis, og den vil ikkje bli løyst om ikkje arbeidarane er inkludert, ikkje utan at vi presser myndigheitene til lytte til folks behov, avsluttar Trépère.

Byggebransjen: Bemanningsbyråene truer arbeidsplasser. Foto: Jeremy Kunz/CC.

Langer ut mot bemanningsbyråene

RØD UNGDOM ARBEIDSLIV

Marte Teigen marte@sosialisme.no

– Denne måten å organisere arbeidslivet på svekker arbeidernes rettigheter, og hindrer arbeidstakerne i å ha en trygg og stabil inntekt.

Faglig ansvarlig i Rød Ungdom, Audun Ulvsønn Nyheim, er kritisk til veksten i bemannings- og vikarbyråer. Nyheim er nylig utdanna tavlemontør, men jobber for tida sjøl i et bemanningsbyrå, hvor han opplever dårlige vilkår, tunge og slitsomme arbeidsoppgaver og dårlig betaling.

– Man jobber én dag av gangen, og hvor hyppig man får tilbud om jobb avhenger av hvordan man presterer fra dag til dag. Man får ikke innsyn i hvordan byrået vurderer dette, noe som skaper stort prestasjonspress. Det kan for eksempel skade situasjonen din i byrået om du er sjuk en dag.

Nyheim mener denne arbeidssituasjonen er veldig krevende for den ansatte. Han mener det gir lite forutsigbarhet og dårlig sikkerhet og stabilitet i den enkeltes hverdag.

– Som ansatt i et bemanningsbyrå risikerer man å få jobbe bare noen dager den ene måneden, og kanskje nesten alle den neste. Dette fører til mye bekymring og stress. Man frykter å ikke kunne betale husleia, og man tenker mye på om man får jobb neste dag.

Sosial dumping

– Bemanningsbyråene er skadelig for alle. Også jobbene til faste ansatte i næringslivet står i fare. Et eksempel er byggebransjen der mange firmaer leier inn folk gjennom bemanningsbyrå til å gjøre

oppgaver som for eksempel opprydding, bæring og lignende oppgaver som man strengt tatt ikke trenger være fagmann for å utføre. Altså det som blir sett på som drittjobbene. Dermed kan man kutte i arbeidsstokken, forteller Nyheim, som mener dette er en form for sosial dumping.

– De som jobber i bemanningsbyrå har ingen reelle rettigheter. Du er ansatt i en nullprosent stilling og har dermed ingen fast arbeidstid. Du har ikke krav på å få jobbe engang. Dette er arbeidsforhold som ikke hører hjemme i 2011, sier Nyheim.

– Byråene sjøl hevder de følger de tariff og arbeidsmiljøvernloven. Men om det de gjør er lovlig eller ikke, spiller ingen rolle, for utfallet er det samme for oss som er ansatt. Hva har det vel å si at vi har en oppsigelsestid, når bedriften uansett bestemmer når og om vi skal få jobbe.

Vil stramme opp i bransjen

Nyheim mener man burde stramme opp kravene til bemanningsbyråene, ved å legge strengere betingelser på autorisasjon og sertifisering. Han tar også til orde for å sette inn større ressurser i Arbeidstilsynet.

– Det er uholdbart at noen skal tjene penger på å nekte arbeidsfolk skikkelige vilkår og fast ansettelse.

Nyheim er også opptatt av at elever som går yrkesfag skal få noe ut av fagbrevet.

– Oppgavene man får i et bemanningsbyrå er ekstremt demotiverende, når man har tatt en fagutdanning. Derfor krever Rød Ungdom lovfesta rett til lærlingeplass for alle som går ut av yrkeslinjer, slik at man lettere kan få folk ut i fast arbeid.

Skyss: Busstilbudet i Hordaland er dyrt, dårlig og kaotisk. Foto: Magne Hagesæter.

Unge og gamle sammen for bussen

RØD UNGDOM KOLLEKTIVTRAFIKK

Marte Teigen marte@sosialisme.no

Ragni Bakklund, leder i Bergen Rød Ungdom, mener bussystemet i Hordaland er dyrt, rotete og preget av unødvendig byråkrati. Derfor har Rød Ungdom og Rødt i Hordaland startet en aksjon for å forbedre kollektivtransporten i fylket.

– Etter å ha sett resultatet av anbudsprosessen rundt kollektivtilbudet i fylket er mange enige om at det er på tide med endring, sier Bakklund.

– Heller ikke økonomisk har anbudsordninga hjulpet kommunen stort, snarere tvert imot. Vi vil ha et busstilbud som fungerer med mange nok avganger, billige billetter og gode vilkår for bussjåførene.

Nå jobber Rød Ungdom og Rødt sammen i den felles aksjonen for å stoppe anbudskarusellen i Hordaland. Blant annet har de tatt initiativ til å dokumentere problemene knytta til transportselskapet Skyss, som har ansvar for kollektivtilbudet i fylket.

– Vi vil at alle reisende i Hordaland skal sende inn sine historier om kritikkverdige forhold ved tilbudet på skysstips@raudt.no, i forkant av at saken skal opp i fylkestinget i juni.

– Vi ville forene kreftene i en felles kamp for byens kollektivtilbud, sier Bakklund.

– Rødt ba oss om å være med fordi de var ute etter nye innfallsvinkler og virkemidler, og det har vist seg å være et nyttig samarbeid.

Voksenpartiet og ungdomsorganisasjonen møtes ofte for å utveksle informasjon og idéer. Mens Rødt tar opp kampen mot fylkestyret innenfra er Rød Ungdom fokusert på aksjoner og åpne møter for å påvirke utenfra.

– I Rød Ungdom har vi lært mye om kommunepolitikk og om kollektivsaken gjennom samarbeidet. Til gjengjeld har vi kunnet bidra med aksjonisme, forteller Bakklund.

Bakklund tror det kan bli vanskelig å få gjennomslag for et nytt og bedre kollektivtilbud, men mener de har mange gode kort i ermet.

– Det blir en hard kamp. Frp, Krf og Høyre er lidenskaplige forkjempere for anbudsordningen. Vi har enda mange gode triks på lur, så det som gjelder nå er å få bergensere flest over på vår side. Vi gir oss ikke før vi har et kollektivtilbud Hordaland kan være stolt av.

Med salget av Elkem mister Norge en teknologisk gullgruve

INDUSTRIPOLITIKK

Brage Aronsen brage@roedt.no

Orkla og det kinesiske selskapet China National Bluestar Group har inngått en avtale om salg av den tradisjonsrike industribedriften Elkem AS. Arne Byrkjeflot, leder av Trondheim LO og bystyreprerentant for Rødt i Trondheim, mener salget kan bli en gjentakelse av «mobiltappen».

Elkem er et av Norges største industriselskaper med rundt 2500 ansatte. Selskapet er dessuten blant verdens viktigste produsenter av silisium, som brukes i solceller. Elkem har smelteverk i Salten, Orkanger, Bremanger, Ålvik og Kristiansand, i tillegg til i USA og Island. Nå har kinesiske Bluestar kjøpt selskapet for 12 milliarder norske kroner.

– Det er tapet av teknologien til Elkem som er den viktigste grunnen til at salget er uheldig, sier Arne Byrkjeflot.

– Elkem er verdensledende i å lage rent silisium direkte fra smelteovn. Dette er helt avgjørende for å få ned prisen på solceller. Mange mener denne teknologien er en viktig del av løsningen på framtidens energiproblemer. I så fall kan dette bli tidenes industrieventyr.

– Salget kan derfor fort utvikle seg til en gjentakelse av «mobiltappen», altså at teknologi utvikla i Norge flyttes ut og at industrieventyret skjer andre steder, advarer LO-lederen.

Kritisk: Leder i Trondheim LO, Arne Byrkjeflot. Foto: Ane Bysheim.

Uten politiske verktøy

Sjøl om salget er et tap for Norge og mange nok kunne sett for seg den norske staten på eiersida, innrømmer Byrkjeflot at det er en umulighet med dagens regelverk. Industrikonsesjonsloven blei oppheva da Norge blei med i EØS-avtalen. I 2002 oppheva Bondevik-regjeringa den nye ervervsloven etter påtrykk fra ESA, overvåkningsorganet for EØS-avtalen.

– Næringsminister Trond Giske har ingen innvendinger mot salget, men han kunne ikke ha stoppa det om han ville. Vi har ikke lenger noen redskaper til å styre norsk industri. Dette viser hvordan EUs politikk leder til industridød i Norge, sier Byrkjeflot.

– En aktiv industripolitikk som ivaretar landets interesser er ikke mulig med dagens lovverk, derfor er det nødvendig med en gjeninnføring av ervervsloven, slik LO tidligere har krevd. Så får vi stå opp mot ESA og EØS-avtalen. Både USA og EU diskuterer nå å skaffe seg verktøy for å stanse oppkjøp av strategisk viktige bedrifter, avslutter LO-lederen.

HVA SKJER?

3. februar
LOS STUDENTPOLITISKE
KONFERANSE

Oslo Kongressenter. www.lo.no

18. februar
SEMINAR OM
ALTERNATIVER TIL EØS
Oslo. www.neitileu.no

19. februar
NASJONAL MARKERING
MOT OLJEBORING
www.folkeaksjonen.no

26. februar
LANDSMØTE I ATTAC
Oslo. www.attac.no

1. mars
MANIFEST ANALYSES
ÅRSKONFERANSE
Sentrum Scene, Oslo.
www.manifestanalyse.no

5. mars
LANDSMØTE I LATIN-
AMERIKAGRUPPENE
Oslo. www.latin-amerikagruppene.no

8. mars
DEN INTERNASJONALE
KVINNEDAGEN

ANNONSE:

FINE LOKALER LEDIG I OSLO SENTRUM!

Vi får flere ledige kontorer i forskjellige størrelser. O27 huser i dag blant annet miljø- og utviklingsorganisasjoner, solidaritetsorganisasjoner, og kvinneorganisasjoner. Kort avstand til t-bane, trikk og buss. Rimelige priser.

Ta kontakt for pristilbud eller andre spørsmål:
post@o27.no/22989050

O27.NO

ANNONSE:

Tusen takk!

Redaksjonen ønsker å rette en stor takk til alle som bidro til Rødt Nyttss juleinnsamling. Til sammen fikk vi inn over 72.000 kroner. Rødt Nytt lages på dugnad og finansieres med innsamlede midler. Utgivelsen av avisa ville ikke vært mulig uten deres bidrag.

På vegne av redaksjonen,
Brage Aronsen

ANNONSE:

REBELL

Spesialnummer om AFGHANISTAN

REBELL.ORIGO.NO

ANNONSE:

Faglig studietur til Palestina

Palestinakomiteens Faglige Utvalg arrangerer vår og høst faglige studieturer til Palestina.

Neste tur går 6. mai med hjemreise 15. mai. Påmeldingsfrist 4. mars.

Vil du være med eller vite mer?

Glenn Noss:
glenn.n@hotmail.com / 45 69 31 41

Kjersti vvby:
kjer-n@online.no / 99 57 98 18

Bli medlem i Rødt!

Er du mot krigen i Afghanistan? Er du opptatt av miljø, rettferdig fordeling og styrking av velferdsstaten? Ønsker du et annet, mer solidarisk samfunnssystem? Da er Rødt partiet for deg!

Rødt, Osterhaus' gate 27, 0183 Oslo / roedt@roedt.no / www.roedt.no / 22 98 90 50

Abonnér gratis på Rødt Nytt